

Nové přijímačky se jednoznačně neosvědčily

21. prosince 2006 Walter Bartoš

Paní ministryně školství Petra Buzková zveřejnila pojednání o účinnosti nového modelu přijímacích zkoušek na střední školy (Nové přijímačky se osvědčily!, LN 12. 10.). Opravdu se nové přijímačky osvědčily? V rozporu s tvrzením paní ministryně totiž v různých televizních a rozhlasových anketách dotazovaní uchazeči o středoškolské studium vypovídali o něčem jiném. Z jejich odpovědí vyplývalo, že z obav před nepřijetím v prvním kole a možnosti, že ve druhém by se už nemuseli dostat ani tam, kam by dříve adresovali druhou přihlášku, preferovali „volbu na jistotu“.

A co na to paní ministryně? Fakt „volby na jistotu“ je v článku přičten údajné kampani, kterou jsem prý rozpoutal společně s panem ředitelem PORG Klausem. Ve skutečnosti je vysvětlení prostší. O tom, že změna pravidel přijímacího řízení je krok omezující možnost volby, nemusel nikdo nikoho přesvědčovat.

Chápu ale, že ministr, který se o problematický zákon zasadil, teď hledá výmluvy, aby nemusel přiznat chybu. A tak je dobré cokoliv, co odpoutá pozornost od podstaty problému. Kromě svalení viny na kampaň se ministryně odvolává i na jakési ministerstvem získané a jeho úředníky komentované statistické údaje. Podle paní ministryně z nich jako důkaz správnosti změny vyplývá především to, že nakonec byl každý někam přijat. Na tom ale není nic překvapivého. Jde o to, zda se většina dostala tam, kam chtěla a hlavně, kdo byli ti, co to vzdali předem, protože se báli rizika neúspěchu v prvním kole. Zajímavě paní ministryně interpretuje i to, že mimořádně vysoké procento uchazečů bylo přijato již v 1. kole. Vysokou úspěšnost přijetí paní ministryně bez jakékoliv opory v datech přisuzuje pozitivnímu vlivu nového modelu přijímaček, aniž by si připouštěla, že minimálně logičtější vysvětlením je právě okolnost, že se uchazeči v prvním kole hlásili především tam, kde předpokládali vysokou pravděpodobnost přijetí.

A kdyby se ministerská analýza zaměřila i na zjištění důvodů, na základě kterých se uchazeči v prvním kole o podání přihlášky rozhodovali, asi by celá věc vypadala ještě zřetelněji. V ministerském materiálu pak paní ministryně pravděpodobně raději zcela přehlédla ty části, které se evidentně nehodily. Například větu, že v šetření, které provedl Ústav pro informace ve vzdělávání, nadpoloviční většina z 3127 dotázaných ředitelů škol shledává, že nový systém je z hlediska uchazeče méně vhodný.